

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему: **“Інституційні засади управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій”**

здобувача ступеня доктора філософії
з галузі знань 07 – Управління та адміністрування
спеціальності 073 – Менеджмент
Наумчука Віктора Володимировича

За результатами розгляду дисертації та наукових публікацій, у яких висвітлено основні результати дослідження, а також за підсумками проведеної публічної презентації наукових результатів дисертації та її обговорення на засіданні кафедри менеджменту та маркетингу Поліського національного університету, встановлено наступне:

1. Актуальність теми дисертації. В умовах глобалізації та посилення ринкових трансформацій інституційні засади управління земельними ресурсами набувають особливої важливості, оскільки визначають ефективність регулювання земельних відносин, стале використання природних ресурсів і забезпечення балансу між економічними, соціальними та екологічними інтересами. В Україні реформування земельного сектора супроводжується лібералізацією ринку землі, адаптацією правових норм до європейських стандартів та впровадженням сучасних механізмів державного регулювання. Водночас, відсутність належних інституційних гарантій і дієвих регуляторних механізмів може спричинити ризики концентрації земельних ресурсів, порушення прав власників та нерациональне використання земель.

Особливого значення питання інституційного управління земельними ресурсами набуває у контексті викликів, пов'язаних із російсько-українською війною, що спричинила масштабні руйнування аграрної інфраструктури, забруднення ґрунтів і втрату значних площ сільськогосподарських угідь. Відновлення земельного фонду потребує ефективних механізмів регулювання рекультивациі пошкоджених територій, залучення державних та міжнародних інвестицій, інтеграції цифрових технологій у процес моніторингу та управління. Дослідження інституційних засад управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій є актуальним, оскільки сприяє розробці оптимальних підходів до регулювання земельних відносин, забезпеченню прозорості угод та гармонізації державної політики у сфері землекористування. Саме ці аспекти визначають актуальність даного дисертаційного дослідження.

2. Зв'язок теми дисертації з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри. Дисертаційна робота на тему “Інституційні засади управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій” є результатом системного наукового дослідження, що виконане відповідно до планів науково-дослідних робіт Поліського національного університету. Її мета та завдання тісно пов'язані з актуальними науковими програмами, спрямованими на вдосконалення інституційних механізмів

управління земельними ресурсами в умовах реформування економіки, глобальних викликів та післявоєнного відновлення. Дослідження інтегрується в завдання теми “Розвиток земельного потенціалу продовольчої безпеки з урахуванням глобальних викликів” (Держ. реєстр. № 0121U100115, 2022-2024 рр.), у межах якої автором проаналізовано ефективність інституційного регулювання земельних ресурсів у забезпеченні продовольчої безпеки України. Також дисертація пов’язана з темою “Інституційні засади управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій” (Держ. реєстр. № 0121U114058, 2023-2025 рр.), у рамках якої досліджено вплив ринкових реформ на інституційну інфраструктуру земельного ринку та запропоновано шляхи вдосконалення правового регулювання земельних відносин. Результати дослідження становлять науково-практичну основу для розроблення ефективної моделі управління земельними ресурсами, що сприятиме прозорості земельних відносин, сталому розвитку аграрного сектору та інтеграції України до європейського правового простору.

3. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів та вирішенні конкретного наукового завдання. Результати, викладені в дисертації та винесені на захист, отримані автором особисто. Вони, передусім, полягають в удосконаленні науково-методичних підходів до управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій, що сприяє підвищенню ефективності їх використання, збереженню та відновленню. Запропоновано механізм відновлення та рекультивації земель, пошкоджених воєнними діями, який включає аналіз наслідків збройних конфліктів для земельного фонду, формування інституційної бази координації дій державних органів, місцевого самоврядування та міжнародних партнерів, а також розробку стимулюючих механізмів для залучення інвесторів через податкові пільги, гранти та фінансові інструменти. Удосконалено теоретичні засади управління земельними ресурсами через делегування повноважень місцевим громадам із впровадженням прозорих механізмів моніторингу земельного фонду, що забезпечує ефективний облік, аналіз та контроль змін у землекористуванні. Інтегровано ринкові механізми, зокрема аукціони та тендери, у процес передачі землі в оренду, що сприяє підвищенню прозорості земельних операцій, забезпеченню справедливої конкуренції та залученню інвестицій у розвиток аграрного сектору. Наукова новизна також підтверджується вдосконаленням методичного підходу до регулювання ринку сільськогосподарських земель з урахуванням безпекових і кліматичних викликів, що включає використання сучасних технологій, таких як блокчейн для земельних реєстрів, що забезпечує прозорість та зменшення корупційних ризиків. Обґрунтовано механізми державної підтримки малих і середніх агропідприємств, що сприятимуть збалансованому розвитку галузі, запобіганню монополізації ринку та підвищенню доступності кредитних ресурсів для агровиробників. Удосконалено інструментарій оцінки ефективності державного регулювання земельних ресурсів шляхом інтеграції економічних, соціальних та екологічних показників, що дозволяє комплексно оцінювати результативність регуляторних заходів. Отримані результати мають важливе практичне значення для вдосконалення земельної політики, створення прозорої

системи регулювання земельних відносин, забезпечення сталого розвитку аграрного сектору та гармонізації національного законодавства з європейськими стандартами. У наукових працях, опублікованих у співавторстві, відображено виключно ті положення, які є результатом власних досліджень.

З наукових праць, опублікованих у співавторстві, використані ті положення, які є результатом власних досліджень.

4. Достовірність та обґрунтованість запропонованих здобувачем положень, висновків та рекомендацій. Принципові положення, висновки та рекомендації, отримані автором у процесі дослідження, належним чином аргументовані та достовірні. Достовірність та обґрунтованість запропонованих здобувачем положень, висновків та рекомендацій підтверджується їхнім науковим обґрунтуванням, яке базується на критичному осмисленні теоретичних напрацювань українських та зарубіжних вчених у сфері управління земельними ресурсами, державного регулювання земельних відносин та впровадження інституційних механізмів у процес реформування земельного ринку. У дослідженні застосовано широкий спектр наукових методів, зокрема системний аналіз, порівняльно-правовий підхід, методи просторового аналізу та ГІС-технологій, що дозволило забезпечити комплексність та об'єктивність висновків. Логічна структурованість роботи та послідовність її етапів узгоджуються із сучасними науковими тенденціями у сфері управління земельними ресурсами, а також враховують реальні економічні, екологічні та правові виклики, що постають перед Україною у контексті ринкових трансформацій. Інформаційну основу дослідження становлять законодавчі та нормативно-правові акти України, що регулюють земельні відносини, зокрема Конституція України, Земельний кодекс України, закони України “Про охорону земель”, “Про Державний земельний кадастр”, “Про регулювання містобудівної діяльності” та відповідні постанови Кабінету Міністрів України. Аналіз базується на офіційних статистичних даних Державної служби статистики України, Світового банку, FAO та OECD, що забезпечує доступ до актуальної інформації про стан земельних ресурсів, прозорість управління, динаміку інституційних реформ та їхній вплив на розвиток ринку землі. У дослідженні враховано аналітичні звіти міжнародних організацій щодо ефективності земельного управління, рекомендації щодо вдосконалення земельного кадастру та управлінських процесів, а також результати міжнародних проєктів, спрямованих на реформування земельних відносин в Україні.

Синтез усіх цих джерел та власні результати автора утворили комплексну основу для глибокого аналізу поточного стану й перспектив управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій.

5. Наукова новизна основних результатів дослідження. Наукова новизна здобутих результатів полягає в удосконаленні науково-методичних підходів до управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій, що має значення для підвищення ефективності їх використання та відновлення. Основні положення та результати дослідження, що виносяться на захист, характеризують наукову новизну та особистий внесок автора і полягають у наступному:

удосконалено:

- механізм відновлення та рекультивації земель, пошкоджених війсьними діями, з урахуванням інституційних засад управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій, який включає аналіз наслідків збройних конфліктів для земельних ресурсів (забруднення, ерозія, деградація ґрунтів), формування інституційної бази для координації дій держави, місцевого самоврядування та міжнародних партнерів, а також розробку механізмів стимулювання інвесторів через податкові пільги, гранти та фінансові інструменти. Особливу увагу приділено пріоритетам первинного обстеження забруднених територій для відновлення родючості ґрунтів, забезпечення екологічної безпеки та сталого розвитку аграрного сектору;

- теоретичні засади управління земельними ресурсами в умовах структурних реформ через делегування повноважень з управління державними землями місцевим громадам із впровадженням прозорих механізмів контролю, що сприяє підвищенню відповідальності, ефективності та оперативності управління на місцевому рівні через створення інтегрованих платформ для моніторингу стану земельного фонду, які забезпечують оперативний облік, аналіз та контроль змін у землекористуванні. Інтегровано ринкові механізми, зокрема аукціони та тендери, у процесі передачі землі в оренду, що підвищує прозорість процедур, забезпечує справедливу конкуренцію та сприяє залученню інвестицій у розвиток земельних ресурсів;

- методичний підхід до регулювання ринку сільськогосподарських земель з урахуванням нових безпекових та кліматичних викликів. Основна увага зосереджена на покращенні інституціонального середовища через впровадження сучасних технологій, зокрема блокчейн для земельних реєстрів, що забезпечить прозорість і зменшить корупційні ризики. Запропоновано механізми державної підтримки малих і середніх агропідприємств для збалансованого розвитку галузі та запобігання монополізації ринку, розширення доступу до кредитних ресурсів для агровиробників, що сприятиме інноваціям і підвищенню продуктивності, впровадженню програм сталого землекористування для збереження біорізноманіття та відновлення деградованих земель;

- інструментарій дослідження ефективності державного регулювання використання земельних ресурсів. Запропоновано інтеграцію економічних (доходність землекористування, динаміка орендних платежів, ефективність приватизаційних процесів), соціальних (захист прав землевласників, доступність земельних ресурсів для місцевих громад, рівень участі громадян у прийнятті рішень) та екологічних (рівень рекультивації деградованих земель, збалансоване використання земельного фонду, впровадження природоохоронних заходів) показників, які забезпечують комплексну оцінку результативності регуляторних заходів.

набули подальшого розвитку:

- підходи до підвищення ефективності та прозорості управління державними землями через подальшу реалізацію та розширення проекту "Земельний банк", який ефективно проводить аукціони із передачі в суборенду державних сільськогосподарських земель у системі "Прозорро.Продажі". Висока

конкуренція на цих аукціонах свідчить про результативний старт проекту та формування прозорого ринку суборенди сільгоспземель, що забезпечує зростання бюджетних надходжень, розвиток агровиробництва, створення робочих місць і ефективного використання державних ресурсів;

- рекомендації щодо гармонізації земельного законодавства України з інституційними стандартами ЄС, які враховують сучасні виклики, зокрема: впровадження стандартів ЄС щодо екологічної стійкості та органічного виробництва через інтеграцію інформації про органічні землі до Державного земельного кадастру; створення правових механізмів використання права оренди землі як застави для кредитування із запровадженням прозорих механізмів торгів; оновлення системи масової грошової оцінки земель відповідно до європейських стандартів; реформування права постійного користування державними та комунальними землями; забезпечення захисту прав власників землі за вилучення для суспільних потреб із чіткими критеріями компенсації; запровадження механізмів інституційної підтримки замінованих територій із залученням міжнародних ресурсів для відновлення аграрного потенціалу постконфліктних регіонів;

- ідентифікація тенденцій трансформації земельних ресурсів на регіональному рівні, зумовлених природними та соціально-економічними факторами. Визначено основні напрями змін у використанні земельного фонду Житомирської області: зменшення площ заліснених територій внаслідок лісових пожеж, незаконної вирубки та кліматичних змін, що зумовлено зростанням попиту на доступне паливо; значне скорочення трав'янистих ценозів та чагарникових угідь через розширення сільськогосподарських угідь шляхом розорювання природних біоценозів та інфраструктурного розвитку; розширення культивованих угідь, що підвищує ризики виснаження ґрунтів та потребує адаптаційних агротехнологій; розширення площі деградованих земель, що вимагають консервації через ерозію та втрату родючості;

- комплексні пропозиції щодо змін до законодавства України у сфері земельних відносин в умовах ринкових трансформацій, які включають наступне: скасування механізму безоплатної приватизації земель для забезпечення рівних умов і зменшення корупційних ризиків; запровадження масової оцінки земель шляхом впровадження ринкової, замість нормативної оцінки, для справедливого оподаткування і врегулювання земельних спорів; дозвіл на продаж земель державної та комунальної власності власникам багаторічних насаджень для підтримки садівництва; розробку геоінформаційної системи автоматизованого моніторингу земельних відносин у рамках "Ukraine Facility Plan" для створення прозорого ринку землі; а також перегляд специфіки використання радіаційно забруднених земель із урахуванням екологічних і правових стандартів.

6. Наукова і практична цінність результатів дослідження. Дисертація є самостійно виконаною кваліфікаційною завершеною науковою працею, у якій викладено положення, висновки й пропозиції, здобуті автором особисто. Розроблені теоретико-методичні та прикладні положення логічно доведено до рівня конкретних пропозицій, можливих для впровадження в науку і практику.

Практичне значення здобутих результатів полягає у можливості їх застосування в державному управлінні земельними ресурсами, агробізнесі, землеустрої та освітньому процесі. Запропоновані інституційні механізми та технологічні рішення сприяють цифровізації земельних відносин, підвищенню прозорості та ефективності управління земельними ресурсами. Результати дослідження впроваджені у діяльність ТОВ “КСАНТ-2” для вдосконалення системи реєстрації та адміністрування земельних ділянок (довідка № 27 від 10.10.2024), у ТОВ “Овочева технологічна компанія” – для розробки механізмів державної підтримки малих і середніх агропідприємств (довідка № 17 від 22.10.2024), а у ФГ “Кавецького” – для оцінки та рекультивації земель, пошкоджених внаслідок воєнних дій (довідка № 8 від 02.10.2024). У ТОВ “АВЕКОНА” результати дослідження використано для вдосконалення інституційної інфраструктури державного земельного кадастру через інтеграцію блокчейн-технологій (довідка № 34 від 07.11.2024), а у ФГ “Ніконенко” – для покращення регулювання землекористування, підтримки малих агропідприємств та розробки екологічних програм (довідка № 4 від 11.11.2024). Окремі положення дисертації впроваджено в освітній процес Поліського національного університету, що сприяє підготовці фахівців у сфері управління земельними ресурсами (довідка № 1000/01-17 від 16.01.2025).

7. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації. За темою дисертації опубліковано 20 наукових праць загальним обсягом 12,41 ум. друк. арк. (автору належить 8,27 ум. друк. арк.), з них 10 праць, в яких опубліковано основні результати дослідження та 10 наукових праць, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації.

СПИСОК ПУБЛІКАЦІЙ

1. Наукові праці, в яких опубліковані основні результати дисертації:

1.1. Статті у наукових виданнях, включених до Переліку наукових фахових видань України:

1. Наумчук В. В. Теоретичні підходи до управління земельними ресурсами. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2023. № 72. С. 60–66. (0,85 ум. друк. арк.).
2. Наумчук В. В. Інструменти державного управління земельними ресурсами. *Публічне адміністрування та національна безпека*. 2023. № 6. DOI: [10.25313/2617-572X-2023-6-9043](https://doi.org/10.25313/2617-572X-2023-6-9043). (дата звернення: 05.12.2024). (0,85 ум. друк. арк.).
3. Данкевич В. Є., Данкевич Є. М., Данкевич А. Є., **Наумчук В. В.** Економічна, продовольча та екологічна безпека в умовах післявоєнної відбудови: світовий досвід. *Modern Economics*. 2023. № 41. С. 45–53. (Данкевич В. Є. – проведено аналіз економічних чинників, що впливають на продовольчу безпеку в умовах відновлення, 0,25 ум. друк. арк.; Данкевич Є.М. – досліджено екологічні аспекти використання природних ресурсів у процесі післявоєнної відбудови 0,25 ум. друк. арк.; Данкевич А. Є. – узагальнено світовий досвід забезпечення продовольчої та екологічної безпеки в умовах кризових ситуацій, 0,25 ум. друк. арк.).

арк.; Наумчук В. В. – обґрунтовано підходи до використання земельних ресурсів в умовах післявоєнної відбудови, 0,26 ум. друк. арк.)

4. Наумчук В. В. Оцінка соціально-економічної ефективності регулювання земельних відносин в Україні: результати соціологічного дослідження. *Modern Economics*. 2024. № 44. С. 116–125. (0,9 ум. друк. арк.).

5. Наумчук В. В. Світовий досвід інституційного забезпечення управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 6(276). С. 116–123. (0,8 ум. друк. арк.).

6. Наумчук В. В. Вплив інформаційних інновацій на підвищення економічної ефективності управління земельними ресурсами. *Вісник ЛТЕУ. Економічні науки*. 2024. № 77. С. 118–123. (0,9 ум. друк. арк.).

7. Наумчук В. В. Стратегії відновлення та рекультивациі земель після воєнних конфліктів. *Актуальні проблеми економіки*. 2024. № 7(277). С. 239–248. (0,9 ум. друк. арк.).

2. Наукові праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

8. Данкевич В. Є., **Наумчук В. В.** Формування продовольчої безпеки країни в умовах запровадження ринку землі. *Інструменти і практики публічного управління в контексті децентралізації* : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. (23 червня 2021 р.). Житомир : Поліський нац. університет, 2021. С. 22–26. (Данкевич В. Є. – окреслено специфіку функціонування ринку землі в Україні, 0,10 ум. друк. арк.; Наумчук В. В. – проаналізовано вплив запровадження ринку землі на формування продовольчої безпеки країни, 0,10 ум. друк. арк.).

9. Данкевич В., **Наумчук В.** Земельні ресурси для розвитку органічного виробництва: ГІС-моніторинг присадибних ділянок населення. *Органічне виробництво і продовольча безпека* : зб. праць учасників X міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. 100-річчю Поліського нац. університету (21–22 квітня 2022 р.). Житомир : Поліський нац. університет, 2022. С. 353–356. (Данкевич В. Є. – досліджено можливості використання земельних ресурсів для розвитку органічного виробництва, 0,10 ум. друк. арк.; Наумчук В. В. – досліджено специфіку використання присадибних ділянок населення для розвитку органічного виробництва, 0,10 ум. друк. арк.).

10. Данкевич В. Є., **Наумчук В. В.** Управління глобальною продовольчою безпекою: виклики в умовах війни. *Публічне управління та адміністрування в умовах війни і в поствоєнний період в Україні* : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (15–28 квітня 2022 р.). Київ : ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. Т. 1. С. 123–126. (Данкевич В. Є. – проведено аналіз впливу війни на управління глобальною продовольчою безпекою, 0,10 ум. друк. арк.; Наумчук В. В. – досліджено стан аграрного сектору та земельних ресурсів в умовах війни, 0,10 ум. друк. арк.).

11. Dankevych V., **Naumchuk V.** Food Security During the War in Ukraine: Global Challenges. *100-річчя Поліського національного університету: здобутки, реалії, перспективи* : зб. праць учасників міжнар. наук.-практ. конф. (1 листоп. 2022 р.). Житомир : Поліський нац. університет, 2022. С. 65–67. (Данкевич В. Є. – проаналізовано глобальні виклики продовольчої безпеки в умовах війни, 0,10 ум.

друк. арк.; Наумчук В. В. – проаналізовано стан використання земельних ресурсів в умовах війни, 0,10 ум. друк. арк.).

12. Наумчук В. В. Управління земельними ресурсами громад. *Інструменти і практики публічного управління в контексті децентралізації* : матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф. (22–23 червня 2023 р.). Житомир : Поліський нац. університет, 2023. С. 141–146. (0,2 ум. друк. арк.).

13. Наумчук В. В. Інструменти державного регулювання землекористування в умовах децентралізації. *Механізми управління розвитком територій* : зб. наук. праць : у 2-х ч. Житомир : Поліський нац. університет, 2023. Ч. 2. С. 228–231. (0,2 ум. друк. арк.).

14. Наумчук В. В. Сучасні підходи до державного регулювання розвитку земельних відносин. *Інструменти і практики публічного управління* : матеріали V міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. науковому та творчому здобутку проф. Ходаківського Є. І. (27–28 червня 2024 р.). Житомир : Поліський нац. університет, 2024. С. 90–96. (0,2 ум. друк. арк.).

15. Наумчук В. Інституційні засади управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій. *Менеджмент, маркетинг, логістика: тренди та подолання викликів* : зб. матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. молодих вчених, аспірантів, студентів (13 листоп. 2024 р.). Житомир : Поліський нац. університет, 2024. С. 96–100. (0,2 ум. друк. арк.).

16. Наумчук В. В. Управління відновленням земельних ресурсів після воєнних конфліктів: інтеграція екологічних та правових аспектів. *Перспективні напрямки наукових досліджень в Україні* : CXLIX міжнар. наук.-практ. інтернет-конф. (11 жовтня 2024 р.). Чернівці, 2024. С. 91–94. (0,2 ум. друк. арк.).

17. Наумчук В. В. Удосконалення державного управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій: роль діджиталізації. *Наукові читання – 2024* : зб. наук. праць за результатами наук.-практ. конф. наук.-пед. працівників, докторантів, асп. та молодих вчених НІІ менеджменту, бізнесу і права, присвяч. Дню науки в Україні. Житомир : Поліський нац. університет, 2024. С. 21–26. (0,2 ум. друк. арк.).

3. Наукові праці, які додатково відображають результати дослідження:

18. Dankevych V., Dankevych Ye., **Naumchuk V.** Global food security: rising prices and the danger of famine in the Middle East and North Africa. *The Russian-Ukrainian war (2014–2022): historical, political, cultural-educational, religious, economic, and legal aspects* : scientific monograph / editorial board: Bodak V. A., Pantiuk M. P., Haliv M. D. et al. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2022. P. 87–91. (Данкевич В. Є. – проведено аналіз економічних чинників, що впливають на продовольчу безпеку в умовах війни та її наслідків, 0,43 ум. друк. арк.; Данкевич Є. М. – досліджено вплив війни на аграрний сектор та можливі механізми його відновлення, 0,43 ум. друк. арк.; Наумчук В. В. – окреслено стан аграрного сектору та земельних ресурсів в умовах війни, 0,44 ум. друк. арк.).

19. Dankevych V., Dankevych Ye., **Naumchuk V.**, Dankevych A. Land governance development in Ukraine in the light of european experience. *Modern trends in digital transformation of marketing & management* : collective monograph / (Eds.) O. Chukurna, V. Zamlynskyi. Košice, Slovakia : Vysoká škola bezpečnostného

manažérstva v Košiciach, 2023. P. 407–430. (Данкевич В. Є. – проведено аналіз європейських підходів до управління земельними ресурсами та їх застосування в Україні, 0,25 ум. друк. арк.; Данкевич Є. М. – обґрунтовано інструменти та механізми розвитку системи управління земельними ресурсами в Україні, 0,25 ум. друк. арк.; Наумчук В. В. – досліджено специфіку державного управління земельними ресурсами в Україні та світі, 0,25 ум. друк. арк.; Данкевич А. Є. – узагальнено світовий досвід реформування земельного управління та його адаптацію до українських реалій, 0,25 ум. друк. арк.).

20. Dankevych V., Dankevych Ye., **Naumchuk V.**, Dankevych A. Approaches to Modeling of Land Use Development Scenarios in Order to Diversify Agricultural Production [in the Context of Land Reform]. *Zeszyty naukowe*. 2021. T. 20, rocznik X N 2. P. 97–122. (Данкевич В. Є. – проведено аналіз методів моделювання розвитку земельного користування у контексті диверсифікації сільськогосподарського виробництва, 0,43 ум. друк. арк.; Данкевич Є. М. – обґрунтовано підходи до прогнозування змін у структурі землекористування в умовах земельної реформи, 0,43 ум. друк. арк.; Наумчук В. В. – досліджено специфіку моделювання земельних відносин, 0,42 ум. друк. арк.; Данкевич А.Є. – узагальнено міжнародний досвід застосування моделей розвитку земельного використання у сільськогосподарському секторі, 0,42 ум. друк. арк.).

8. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах. Основні наукові положення дисертаційного дослідження доповідалися на науково-практичних конференціях різного рівня, а саме: “Інструменти і практики публічного управління в контексті децентралізації” (Житомир, 2021), “Органічне виробництво і продовольча безпека” (Житомир, 2022), “Публічне управління та адміністрування в умовах війни і в поствоєнний період в Україні” (Київ, 2022), “100-річчя Поліського національного університету: здобутки, реалії, перспективи” (Житомир, 2022), “Інструменти і практики публічного управління в контексті децентралізації” (Житомир, 2023), “Механізми управління розвитком територій” (Житомир, 2023), “Інструменти і практики публічного управління” (Житомир, 2024), “Менеджмент, маркетинг, логістика: тренди та подолання викликів” (Житомир, 2024), “Перспективні напрямки наукових досліджень в Україні” (Чернівці, 2024), “Наукові читання – 2024” (Житомир, 2024).

9. Оцінка структури дисертації, її мови та стилю викладення. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної доброчесності. Дисертація відповідає вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 “Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії” (зі змінами). Дисертація складається з анотації, вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (258 найменувань) і додатків (на 42 сторінках). Основний текст дисертації викладено на 180 сторінках, містить 34 рисунки, 28 таблиць.

Дисертаційне дослідження виконано із дотриманням принципів академічної доброчесності. За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Подані до захисту матеріали належать автору.

10. Відповідність дисертації зазначеній спеціальності. Дисертаційна робота Наумчука Віктора Володимировича “Інституційні засади управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій” присвячена теоретико-методичному обґрунтуванню та розробці інституційних засад управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій.

За змістом завдань і методів дослідження, які розв’язують конкретні наукові завдання, отриманими результатами, практичною і теоретичною значимістю дисертаційна робота відповідає спеціальності 073 “Менеджмент” галузі знань 07 “Управління та адміністрування”.

11. Загальний висновок. Дисертаційна робота Наумчука Віктора Володимировича на тему “Інституційні засади управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій” подана у вигляді спеціально підготовленої кваліфікаційної наукової праці на правах рукопису, яка виконана здобувачем особисто, містить наукові положення, нові науково обґрунтовані теоретичні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для галузі знань 07 “Управління та адміністрування” та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень, а також свідчить про особистий внесок здобувача в науку.

За актуальністю, науковою новизною, теоретичним, методологічним і практичним значенням, повнотою викладу принципів наукових положень, обґрунтованістю одержаних результатів та оформленням дисертація відповідає вимогам, передбаченим Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 “Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії” (зі змінами).

З урахуванням наукової зрілості та професійних якостей здобувача Наумчука Віктора Володимировича, дисертація на тему: “Інституційні засади управління земельними ресурсами в умовах ринкових трансформацій” рекомендується для подання до розгляду і захисту у спеціалізованій вченій раді на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 07 “Управління та адміністрування” та спеціальності 073 “Менеджмент”.

Головуюча на засіданні:

професор кафедри менеджменту та маркетингу,
гарант ОНП “Менеджмент”,
д.е.н., професор

Ірина КРАВЧУК

06.02.2025

